

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräiden kansaneläkeindeksiin ja elinkustannusindeksiin sidottujen etuuksien ja rahamäärien indeksitarkistuksista vuosina 2024–2027 ja siihen liittyviksi laeiksi sekä lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräiden kansaneläkeindeksiin ja elinkustannusindeksiin sidottujen etuuksien ja rahamäärien indeksitarkistuksista vuosina 2024–2027 ja siihen liittyviksi laeiksi sekä lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta (HE 75/2023 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta (StVM 17/2023 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa aktiivisesti indeksijäädytyksen vaikutuksia eri etuudensaajaryhmiin ja eri sosiaaliturvaetuuksien muutosten kanssa mahdollisesti muodostuviin yhteisvaikutuksiin ja ryhtyy havaittujen ongelmien korjaamiseen.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

eräiden kansaneläkeindeksiin ja elinkustannusindeksiin sidottujen etuuksien ja rahamäärien indeksitarkistuksista vuosina 2024—2027

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Poiketen siitä, mitä sairausvakuutuslain (1224/2004) 11 luvun 10 §:ssä, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) 67 §:ssä, työttömyysturvain (1290/2002) 14 luvun 1 §:n 1 momentissa ja 1 b §:n 1 momentissa, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996) 26 §:ssä, yleisestä asumistuesta annetun lain (938/2014) 51 §:n 1 ja 3 momentissa, eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain (571/2007) 17 §:n 2 momentin 7 kohdassa ja 53 §:n 1 momentissa, opintotukilain (65/1994) 11 §:n 8 momen-

Eduskunnan vastaus EV 84/2023 vp

tissa, aikuiskoulutusetuuksista annetun lain (1276/2000) 31 §:n 1 momentissa sekä kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain (746/2011) 22 §:n 1 momentissa säädetään, seuraavia kansaneläkeindeksiin ja elinkustannusindeksiin sidottuja etuuksia ja rahamääriä ei tarkisteta vuosina 2024—2027:

- 1) sairausvakuutuslain mukaisten päivärahaetuuksien vähimmäismäärä;
- 2) Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain mukaiset kuntoutusrahojen määrät;
- 3) työttömyysturvalain mukaisen peruspäivärahan, peruspäivärahan korotusosan ja lapsikorotuksen määrät sekä palkansaajan työssäoloehto kerryttävän tulon määrä;
- 4) lasten kotihoidon tuesta ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain mukaiset etuudet;
- 5) yleisestä asumistuesta annetun lain mukaiset rahamäärät;
- 6) eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain mukaiset rahamäärät;
- 7) opintotukilain mukaisen opintorahan, opintorahan huoltajakorotuksen ja oppimateriaalisien määrät;
- 8) aikuiskoulutusetuuksista annetun lain mukaisen aikuiskoulutustuen perusosan määrä;
- 9) kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain mukainen vastaanottoraha ja käyttöraha.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2027. Jos kansaneläkeindeksistä annetun lain (456/2001) mukaisesti vahvistettu kansaneläkeindeksin pisteluku on jonain vuotta 2027 edeltävänä lain voimassaolovuotena vähintään 2009, lakia sovelletaan kuitenkin vain kyseisen vuoden loppuun.

Edellä 1 §:ssä tarkoitettujen lakien mukaisia kansaneläkeindeksiin sidottuja etuuksia ja rahamääriä muutetaan tämän lain viimeisen soveltamisvuoden alusta siten, että kansaneläkeindeksin pisteluvulla 2009 tarkistettuna ne ovat saman suuruiset kuin voimassa olevat etuudet ja rahamäärät ovat kansaneläkeindeksin pisteluvulla 1 805 tarkistettuna. Etuuksiin ja rahamääriin tehdään indeksitarkistus lain viimeisen soveltamisvuoden kansaneläkeindeksin pisteluvulla. Yleisestä asumistuesta annetussa laissa säädettyjä elinkustannusindeksiin sidottuja enimmäisasumismenoja tarkistetaan tämän lain viimeisen soveltamisvuoden alusta viimeistä edellisen soveltamisvuoden lokakuun elinkustannusindeksin pisteluvun ja pisteluvun 2 461 suhteella.

Jos vuoden 2027 kansaneläkeindeksin pisteluku on alle 2009, edellä 1 §:ssä tarkoitettujen lakien mukaisia kansaneläkeindeksiin sidottuja etuuksia ja rahamääriä muutetaan tämän lain voimassaolon päättymistä seuraavan vuoden alusta siten, että vuoden 2027 kansaneläkeindeksin pisteluvulla tarkistettuna ne ovat saman suuruiset kuin voimassa olevat etuudet ja rahamäärät ovat kansaneläkeindeksin pisteluvulla 1 805 tarkistettuna. Yleisestä asumistuesta annetussa laissa säädettyjä elinkustannusindeksiin sidottuja enimmäisasumismenoja tarkistetaan tämän lain voimassaolon päättymistä seuraavan vuoden alusta vuosien 2027 ja 2026 lokakuun elinkustannusindeksien pistelukujen suhteella.

Laki

eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain 54 §:n 3 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain (571/2007) 54 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1103/2016.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain 54 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain (571/2007) 54 §:ään siitä lailla _____ / kumotun 3 momentin tilalle väliaikaisesti uusi 3 momentti seuraavasti:

54 §

Lämmitys-, vesi- ja kunnossapitokustannusten sekä asumismenojen enimmäismäärien tarkistaminen

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, lämmitys-, vesi- ja kunnossapitokustannuksia, keskimääräisiä asumismenoja sekä asumismenojen enimmäismääriä koskevat euromäärät ovat vuosina 2024—2027 samat kuin vuonna 2023.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____ ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2027. Jos kansaneläkeindeksistä annetun lain (456/2001) mukaisesti vahvistettu kansaneläkeindeksin pisteluku on jonain vuotta 2027 edeltävänä lain voimassaolovuotena vähintään 2009, lakia sovelletaan kuitenkin vain kyseisen vuoden loppuun.

Laki

lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lapsilisälain (796/1992) 7 §, sellaisena kuin se on laeissa 1218/2019 ja 559/2022,
seuraavasti:

7 §

Lapsilisän määrä

Lapsilisä on lasta kohden 94,88 euroa kalenterikuukaudessa.

Jos 6 §:ssä tarkoitetulla henkilöllä on oikeus nostaa lapsilisää useammasta kuin yhdestä lapsesta, lapsilisän määrä on toisesta lapsesta 104,84 euroa, kolmannelta lapsesta 133,79 euroa, neljännestä lapsesta 173,24 euroa ja jokaisesta seuraavasta lapsesta 192,69 euroa kalenterikuukaudessa.

Yksinhuoltajan lapsesta lapsilisä maksetaan korotettuna 73,30 eurolla kalenterikuukaudessa. Yksinhuoltajalla tässä laissa tarkoitetaan lapsilisän nostamiseen oikeutettua henkilöä, joka ei lapsilisän maksukuukauden alkaessa ole avioliitossa tai joka ennen maksukuukauden alkua on muuttanut puolisostaan erilleen yhteiselämän lopettamiseksi. Yksinhuoltajana ei kuitenkaan pidetä henkilöä, joka avioliittoa solmimatta jatkuvasti elää yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa toisen henkilön kanssa.

Jos lapsi on 11 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla laitospäivä- tai perhehoidossa ja lapsilisä maksetaan hyvinvointialueelle taikka jos lapsilisä 12 §:n 1 momentin nojalla maksetaan lapselle itselleen, lapsilisä on 94,88 euroa kalenterikuukaudessa. Yksinhuoltajan lapsesta lapsilisä kuitenkin maksetaan korotettuna 73,30 eurolla kalenterikuukaudessa.

Poiketen siitä, mitä 1—4 momentissa säädetään, lapsilisä on alle 3-vuotiaasta lasta kohden 120,88 euroa kalenterikuukaudessa. Korotettu lapsilisä maksetaan sitä seuraavan kalenterikuukauden alusta, jonka kuluessa lapsi on syntynyt tai oikeus lapsilisään alkanut, sen kalenterikuukauden loppuun, jonka kuluessa lapsi täyttää 3 vuotta. Jos 6 §:ssä tarkoitetulla henkilöllä on oikeus nostaa lapsilisää useammasta kuin yhdestä alle 3-vuotiaasta lapsesta, lapsilisän määrä on toisesta lapsesta 130,84 euroa, kolmannelta 159,79 euroa, neljännestä lapsesta 199,24 euroa ja jokaisesta seuraavasta lapsesta 218,69 euroa kalenterikuukaudessa. Jos alle 3-vuotias lapsi on 11 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla laitospäivä- tai perhehoidossa ja lapsilisä maksetaan hyvinvointialueelle, lapsilisä on 120,88 euroa kalenterikuukaudessa. Yksinhuoltajan lapsesta lapsilisä maksetaan korotettuna 73,30 eurolla kalenterikuukaudessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 7 §:n 5 momenttia sovelletaan 1 päivästä huhtikuuta 2024.

Eduskunnan vastaus EV 84/2023 vp

Helsingissä 15.12.2023

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri